

Handläggare
Malin Wolf
Ekonomichef
Kommunledningsförvaltningen

Mottagare
Kommunfullmäktige

malin.wolf@tranås.se

Svar på medborgarförslag om att barn- och utbildningsnämnden ska få behålla redovisat överskott från 2021

Förvaltningens förslag till beslut

att avslå medborgarförslaget med hänvisning till tidigare fattat beslut att inga över- eller underskott skulle tas med för åren 2020 och 2021.

Sammanfattning

En invånare föreslår i ett medborgarförslag att barn- och utbildningsnämnden ska få behålla 2021 års överskott. Kommunledningsförvaltningen föreslår att förslaget ska avslås med hänvisning till tidigare fattat beslut (kommunstyrelsen 2020-02-18 § 25) om att inga över- eller underskott skulle tas med för åren 2020 och 2021.

Beskrivning av ärendet

I ett medborgarförslag inlämnat 2022-02-17 föreslås att kommunfullmäktige ska besluta att barn- och utbildningsnämnden får behålla sitt överskott från 2021 för att säkerställa en god kvalitet och arbetsmiljö i förskolans verksamhet med fokus på högre personaltäthet, stödresurser till barn med särskilda behov och färre barn i barngrupperna.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-21 § 33 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att medborgarförslaget avslås eftersom kommunstyrelsen har beslutat (2020-02-18 § 25) att inga över- eller underskott ska tas med för åren 2020 och 2021.

I Tranås kommun finns det en antagen riktlinje för budgetprocessen. Kraven på kommunens ekonomihantering regleras i kommunallagens 11:e kapitel samt i den kommunala redovisningslagen. Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för verksamheten och beslutar årligen om budget, skattesats, årsredovisning och delårsrapporter. Fullmäktige beslutar även om andra viktiga ekonomiska frågor samt ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Över- och underskott vid årets slut

Fullmäktige beslutar årligen om nämndens över- respektive underskott av driftbudgeten ska flyttas med över till nästkommande budgetår eller inte. Sådant beslut tas i februari. Huvudregeln är att såväl över- som underskott ska överföras till nästkommande år oavsett orsak. Fullmäktige kan besluta om undantag om synnerliga skäl föreligger. Sådant bedömning ska göras utifrån påverkbarheten på över- eller underskottet samt kommunens totala resultatnivå.

För åren 2020 och 2021 togs beslut i kommunstyrelsen 2020-02-18 § 25 om att ingen nämnd får ta med sig överskott till nästkommande år. Detta betyder att barn- och utbildningsnämnden inte kan få med sig överskottet på 8,9 msek från år 2021 till år 2022. Överskottet är av tillfällig karaktär, dvs minskade kostnader på grund av pandemin och tillfälliga statsbidrag. Detta innebär att om överskottet skulle följa med till nästkommande år kan inte nämnden bygga verksamhet av tillfälliga medel. För att bygga en hållbar långsiktig verksamhet med god kvalitet och arbetsmiljö behöver barn och utbildningsnämnden rymma det i tilldelad budgetram.

Kommunen måste planera för ett överskott på minst två procent för att ha en buffert för oplanerade och oförutsedda händelser.

Kommunens måste ha ett överskott för att kunna göra investeringar för framtiden. Inom begreppet god ekonomisk hushållning ska varje generation stå för sina egna kostnader. God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion, eftersom skulden skjuts över på framtiden.

Det är minst lika viktigt att verksamheterna bedrivs effektivt och att de utför de uppgifter som politiken och de ekonomiska ramarna ger. Effektivisering innebär att verksamheten når förbättrad kvalitet med samma nivå av resurser eller att verksamheten når oförändrad kvalitet med lägre nivå av resurser. Effektivisering kan också innebära investeringar som på sikt leder till minskade driftskostnader. God ekonomisk hushållning i verksamheten innebär inte enbart en ekonomi i balans utan innefattar även ett krav på att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt.

Omvärldsanalys

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), är en arbetsgivar- och medlemsorganisation för Sveriges alla 290 kommuner och 21 regioner. Förbundet ska verka på medlemmarnas uppdrag och med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin.

SKR anser att alla kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet. Definitionen av vad som är god ekonomisk hushållning behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet.

(<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/godekonomiskhushallning.1715.html>)

Ekonomi

Vid beslut om att överskott ska föras över till nästkommande år är det viktigt att budgeten för nästkommande år har ett starkt resultat så att det går att minska. När överskott förs över till nästkommande år betyder det att en nämnd får en större budgetram det året och då påverkar det budgeterat resultat genom en minskning. Om barn- och utbildningsnämnden hade fått med sig sitt överskott till år 2022 hade Tranås kommuns resultat minskat med 8,9 mkr.

Lagstöd

Kommunallagens 11:e kapitel- Ekonomisk förvaltning

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen 2022-03-28

Protokoll kommunfullmäktige 2022-02-21

Medborgarförslag 2022-02-17

Beslutet skickas till

Diariet

Förslagsställare

Ekonomi

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Malin Wolf
Ekonomichef